

MAGYARORSZÁG
ÜGYÉSZSÉGE

A MEGBÍZHATÓSÁGI VIZSGÁLATOK
ENGEDÉLYEZÉSÉVEL ÖSSZEFÜGGŐ
KÉRDÉSEKRŐL

dr. Zsolnai Andrea
osztályvezető ügyész
Legfőbb Ügyészség

TARTALMI VÁZLAT

30 perc – gyakorlati megközelítésben...

- A megbízhatósági vizsgálatról
- A tisztességes eljárás követelményei
- Az engedélyezés ügyészi gyakorlatáról

(jogeset)

A BEVEZETÉSRŐL

- Bevezetés indoka: korrupció elleni hatékony fellépés
- 1994 évi XXXIV. tv. (Rtv.) 7–7/C. §, 2011. január 1-től vezeti be
- 293/2010. (XII.22.) Korm. r. (10-13 §)
- Nemzeti Védelmi Szolgálat létrehozása

Bűnüldözési célú integritásteszt:

- ← Megtisztítani a védett szervezetet a kisebb korrupciós bűncselekményeket elkövetőktől
- ← **Általános megelőzés (lebukás kockázata nő, célszerűbb tartózkodni a kétes helyzetektől)**

A MEGBÍZHATÓSÁGI VIZSGÁLAT LÉNYEGE

➤ MESTERSÉGES ÉLETHELYZETBEN

- munkakörrel összefüggő szituáció
- életben előforduló helyzetek utánzása

➤ TESZTELÉS

- Rtv. szerint: jogi kötelezettségei szerint jár-e el
- Ténylegesen: követ-e el **bűncselekményt vagy sem** (vesztegetés, lopás, egyéb)

➤ Nemzeti Védelmi Szolgálat

➤ a védett állományt

FELADATELLÁTÁS SZERVEZETI JELLEMZŐI

NEMZETI VÉDELMI SZOLGÁLAT (NVSZ)

2011-ben jön
létre

önálló rendőri
szerv

megerősített
feladat és hatáskör

Jelenleg 660 fős

ÜGYÉSZSÉG – TÖRVÉNYESSÉGI KONTROLL

rendészeti jogintézmény

Feladat: engedélyezés,
törvényességi ellenőrzés=
közérdekvédelmi szakterület

regionálisan 8 főügyészség –
22 kijelölt ügyész

Titkos ügykezelés (nyílttá tétel
büntető feljelentés esetén)

FELADATELLÁTÁS FOLYAMATA

**NVSZ
elrendeli a
vizsgálatot**

- Az ügyész jóváhagyja vagy megtagadja

**NVSZ
végrehajtja**

- Az ügyész ellenőrzi a végrehajtást

Feljelentést tesz

(MBV - bűncselekmény gyanúja esetén)

VÉDETT ÁLLOMÁNY

Rtv. szerint
2021-től

- 1) Kormány vagy tagja irányítása, felügyelete alatt álló költségvetési szerv** valamennyi foglalkoztatottja (kivételekkel !)
- 2) Nemzeti Közzolgálati Egyetem** valamennyi foglalkoztatottja
- 3) Egészségügyi foglalkoztatási jogviszonyban álló** (kivételekkel)
- 4) Országgyűlési Őrség** (hivatásos, köztisztviselő, munkavállaló)

~ 460 ezer fő !

- Rendőrség,
- Büntetésvégrehajtás **RSZVSZ**

- BM **PTVSZ**
- TEK,
- TIBEK
- Országgyűlési Őrség
- Nemzeti Közzolgálati Egyetem
- Alkotmányvédelmi Hivatal
- Nemzetbiztonsági Szakszolgálat, stb.

- Minisztériumok, háttérintézményeik **KSZVSZ**
- Kormányhivatalok
- Katasztrófavédelem
- NAV
- Idegenrendészeti Főig.
- Orvosok, egyéb eü. jogviszony

NVSZ → RSZVSZ TERÜLETI OSZTÁLYAI

A FŐÜGYÉSZSÉGEK ENGEDÉLYEZÉSI FELADATELLÁTÁSA

Baranya Megyei Főügyészség

+ Somogy Tolna

NVSZ Dél-dunántúli Regionális Osztálya

Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei

Főügyészség

+ Heves, Nógrád

NVSZ Észak-magyarországi Regionális Osztály

Győr-Moson-Sopron Megyei Főügyészség

+ Vas, Zala

NVSZ Nyugat-dunántúli Regionális Osztály

Fővárosi Főügyészség

NVSZ Központi Főosztály, BV Főosztály

Pest Megyei Főügyészség

NVSZ PTVSZ, KSZVSZ Igazgatóságok

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei

Főügyészség

+ Hajdú, Jász

NVSZ Észak-alföldi Regionális Osztálya

Veszprém Megyei Főügyészség

+ Somogy, Tolna

NVSZ Közép-dunántúli Regionális Osztálya

TISZTESSÉGES ELJÁRÁS - EJEB

MBV egy konstruált helyzet, csak utánozza a valóságot

??? „személyi csapda”, hatósági felbujtás, provokáció ???

➤ **EJEB** döntések alapján körvonalazható követelmények:

- A szervezett bűnözés és a korrupciós bűncselekmények elleni harcban jogos igény a különleges (leplezett) eszközök használatára, DE azt megfelelő **korlátok között kell tartani**
- A szabályozással szemben felállított követelmény → a jogintézmény **lényeges szabályai törvényben** rögzítettek
- Legyen egy **külső kontroll** a gyakorlati alkalmazás felett a lehetséges visszaélések elkerülése végett (bíróság, ügyészség, független hatóság)
- A bíróság érdemben **vizsgálja a tisztességtelen eljárásra hivatkozást** (beismerés esetén is)

TISZTESSÉGES ELJÁRÁS - EJEB

- a hatóság passzív vagy aktív fellépésének vizsgálata:
 - Aktív fellépés esetén sem lehet **ösztönözni** a bűncselekmény elkövetésére
 - **Tilos a nyomásgyakorlás** (kitartó ösztönzés, ajánlat megújítása, kiemelkedő előny ígérete, érzelmi befolyásolás)
 - Tisztességtelen, ha olyan bűncselekményre bujtják fel, amit **egyébként nem követett volna** el, ill. súlyosabb bűncselekmény felé terelik
 - Tisztességtelen, ha a hatóság fellépése **nélkül nem követte volna el** a bűncselekményt (prediszponáltság vizsgálata)

Teixeira de Castro kontra Portugália (1998)
Ramanauskas kontra Litvánia (2008)
Bannikova kontra Oroszország (2010)
(stb.)

EBH 2018.B.I.
EBH 2018.B.16.
Kúriai döntések

Belügyi Szemle XI. hó
ügyész tanulmánya jelent
meg !

ENGEDÉLYEZÉS (FONTOSABB) FELTÉTELEI

- **RUTIN** része – az ügyész ellenőrzi az Rtv. és a Korm. Rendelet rendelkezéseinek megtartását

- Gyakorisági korlát (vizsgálhatóság – 3x/év)
- Vizsgálat lefolytatására 15 nap (NVSZ 15 nappal hosszabbíthatja – nem engedélyköteles)
- Védelmi tiszt meghatározott bűncselekményeket, szabálysértéseket, közigazgatási szabályszegéseket követhet el
- Mesterséges élethelyzet (Korm. rendelet alapján)
 - nem korlátozhatja az intézkedés módjának, az eljárás rendjének megválasztásában
 - nem akadályozhatja a feladat/kötelesség ellátásában
 - nem járhat az érintett megalázásával, becsületének, jó hírnevének sérelmével
 - nem járhat senki életének, testi épségének veszélyeztetésével

+ egyéb – gyakorlat során kialakított követelmények

ÜGYÉSZI GYAKORLATBÓL

- **Tisztességes eljárás alapvető követelményei közül kiemelem**
 - Lehetőség az elkövetésre – DE szabad választási, döntési lehetőség
 - Tiltott minden, ami a választást befolyásolja (tukmálás, visszautasítást követően az előny ismételt felajánlása, az érzelmi befolyásolás)
 - A magánszférába való beavatkozás minimális legyen
- **Egyértelmű kommunikáció**, a védelmi tiszt a jogellenes kéressel együtt az előnyt is ajánlja fel (de akár ráutaló magatartás is lehet)
- A vizsgálat **szükségességének indokolása**
 - Prediszponáltság (a személy hajlamos lehet az elkövetésre) – igazolhatóság (NVSZ)
 - Tevékenységre vonatkozó kockázatelemzés
- **Bűncselekmény gyanúja** nem állhat fenn → gyanú esetén (már megvalósult cselekmény kapcsán) büntetőeljárást kell lefolytatni
- **Titkos információgyűjtés (TIGY)** a MBV előtt:
 - TIGY nem rendelhető el a megbízhatósági vizsgálat előkészítésére
 - korábban lefolytatott TIGY adatai a tervezésnél felhasználhatók
 - TIGY és MBV párhuzamosan nem alkalmazható
 - (MBV alatt az Rtv. biztosítja a bírói engedélyhez nem kötött TIGY-et)

EREDMÉNYEK

- Büntetőeljárások száma változó, jelenleg ismét emelkedik (2021. X-ig: **17 fő**)
- évente több száz végrehajtott ellenőrzés

Büntetőeljárások száma

A MEGELŐZŐ HATÁSA ERŐTELJES

MESTERSÉGES ÉLETHELYZET: közlekedési szituáció
TESZTELÉS: tetten ért személlyel szembeni intézkedés szabályossága

kép- és hangfelvétel készül a történekről, ami a büntetőeljárásban bizonyítékként felhasználható

JOGSZABÁLY SZERINT

- 1) **buszsáv használata:**
szabálysértési helyszíni bírság 5-50e Ft-ig terjedően (Szabs. tv. 224. § , 99. §)
- 2) **biztonsági öv használatának elmulasztása:** közig bírság mértéke **fix összeg = 10ezer Ft + 3 pont**
156/2009. (VII. 29.) Korm.r . I I/A. melléklet
236/2000. (XII. 23.) Korm. r. 25.p

RENDŐR

✓ buszsáv használata miatt 10ezer Ft helyszíni bírság

A ponttal járó biztonsági öv használatának elmulasztása miatt „nem intézkedett” és átvett 5ezer Ft-ot

Alku-**lehetőség**, a lehetséges joghátrány eltűlése, majd „méltányosság”

- Két dolog miatt „**kellene**” megbüntetnem, az egyik kötelező, a másikért 50-50ezer forintos csekket **kellene írnom ... akkor lesz egy tízes, jó?**
- **1 csekk : 10 ezerről a buszsáv használata miatt**

Tegeződésre váltva, virágnyelven kéri el az előnyt:

- **és akkor igyunk valamit este, azt Te fizeted ügyis, jó?”** (nem tudok jönni)
- **„Nem úgy...// hogy Te fizeted”** (ja, értem, azt persze...)
- **5 ezer Ft átadást követően: „ezt meg megisszuk este, jó így?”**

Többszöri megerősítés:

- **„JÓ?”** → a megegyezés, teljes egyetértés biztosítása, stressz

Lebukás veszélye:

„Köztünk marad? 100%? Nincs kamera? Biztos? Ne legyen bajom – inkább menjél”

Intézkedés:

- van legális büntetés, + felhívás a közlekedési szabályok betartására
- de van saját bevétel is

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET !